

LIIKENNEVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi liikennevahinkolautakunnasta ja liikennevakuutuslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 12 päivänä maaliskuuta 2002 lähettänyt liikennevaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi liikennevahinkolautakunnasta ja liikennevakuutuslain muuttamisesta (HE 16/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Pekka Koivisto, sosiaali- ja terveysministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Eija Maunu, liikenne- ja viestintäministeriö
- puheenjohtaja Juhani Kaivola, potilasvahinkolautakunta

- puheenjohtaja Outi Antila, tapaturmalautakunta
- lakimies Kati Neuvonen, Vakuutusvalvontavirasto
- johtaja Irene Luukkonen, Kuluttajien vakuustustoimisto
- vastaava lakimies Seppo Eskuri, Liikennevakuutuskeskus edustaen myös liikennevahinkoasiain korvauslautakuntaa ja Vakuutusyhtiöiden Keskusliittoa
- tutkuspäällikkö Sirpa Rajalin, Liikenneturva.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— oikeusministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki liikennevahinkolautakunnasta. Esityksen mukaan liikennevahinkolautakunnasta tulisi Liikennevakuutuskeskuksesta erillinen ja riippumaton liikennevahinkojen korvausasioissa lausuntoja ja soveltamissuosituksia antava toimielin. Lailla korvattaisiin liikennevakuutuslain liikennevahinkolautakuntaa koskevat nimenomaiset säännökset sekä liikennevakuutuslain muut säännökset, jotka nykyisin koskevat myös liikennevahinkolautakuntaa Liikennevakuutuskeskuksen toimielimenä. Lailla säädettäisiin lautakunnan toi-

mintaa koskevista keskeisistä seikoista, joista eräiltä osin on säännöksiä voimassa olevassa liikennevakuutuskeskuksen säännöt sisältävässä asetuksessa.

Esityksen tarkoituksena on ajanmukaistaa liikennevahinkolautakuntaa koskeva sääntely siten, että se säädösten tasoltaan ja sisällöltään vastaisi nykyisiä lainsäädäntöperiaatteita sekä perustuslain säännöksiä. Muutokset selkeyttäisivät lautakunnan asemaa ja sen toiminnassa noudatettavia menettelyjä.

Lautakunnan nykyiseen kokoonpanoon ehdotetaan muutoksia sekä jäsenten määrään lisäyksiä. Jäsenten valinta perustuisi uuden lain mukaan kelpoisuusvaatimukseen. Eri tahojen oikeus ehdottaa jäseniä lautakuntaan poistuisi uudistuksen myötä.

Nykyistä lausuntopyyntöjärjestelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että vakuutusentajan lisäksi myös vahingonkärsineellä tai muulla korvaukseen oikeutetulla olisi tietyissä asioissa oikeus pyytää lautakunnalta lausuntoa. Muutoksella parannettaisiin vahingonkärsineen oikeusturvaa. Asiat lautakunnassa ehdotetaan ratkaistaviksi esittelystä etukäteen valmisteltujen ratkaisuehdotusten pohjalta. Lautakunta toimisi pääasiallisesti jaostoittain.

Asioiden käsittelyssä lautakunnassa ehdotetaan noudatettavaksi hyvän hallinnon periaatteita, muun muassa hallintomenettelylain eräitä säännöksiä, jolloin vahingonkärsineen asema korvausasian käsittelyssä paranisi. Asian käsittely lautakunnassa olisi vahingonkärsineelle maksuton. Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi lautakunnan oikeustoimikelpoisuutta koskevat erityiset säännökset. Lisäksi lautakunnan jäsenet, asiantuntijat ja lautakunnan tehtäviä hoitavat esittelijät ja muut toimihenkilöt toimisivat rikosoikeudellisella virkavastuulla. Vakuutusvalvontavirasto valvoisi lautakunnan toimintaa.

Liikennevahinkolautakunnan nykyisiin tehtäviin ehdotetaan lisäyksiä. Lautakunta olisi uuden lain mukaan toimivaltainen käsittelemään kaikkia liikennevakuutuslain soveltamisalaan kuuluvia vahingonkorvausasioita. Liikennevahinkolautakunta toimisi lausuntoja antavana toimielimenä sekä henkilö- että esinevahinkoja koskevissa korvausasioissa ja liikenneonnettomuuksia koskevissa syyllisyys- ja vastuunjakokysymyksissä.

Liikennevahinkolautakunnan toiminta ehdotetaan rahoitettavaksi liikennevakuutuslaitoksilta perittävillä maksuilla. Valtiolle uusi lainsäädäntö aiheuttaisi Valtiokonttorin osalta vähäisiä lisäkustannuksia.

Tarkemmat lautakunnan hallintoa ja toimintaa koskevat säännökset ehdotetaan annettaviksi asetuksella.

Laki liikennevahinkolautakunnasta on tarkoitettu tulemaan eräin poikkeuksin voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun laki on hyväksytty ja vahvistettu. Tämän lain mukainen lautakunta aloittaisi korvauskäytännön yhtenäisyyden edistämiseksi tarkoitettujen tehtävien hoidon 1 päivänä tammikuuta 2003. Valmisteleviin toimenpiteisiin ehdotetaan voitavan ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa. Laki liikennevakuutuslain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikennevaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Erkki Pulliainen /vihr	Markku Rossi /kesk
vpj.	Annika Lapintie /vas	Ismo Seivästö /kd
jäs.	Klaus Bremer /r	Timo Seppälä /kok
	Jyri Häkämies /kok	Harry Wallin /sd
	Erkki Kanerva /sd	Lasse Virén /kok
	Marjukka Karttunen /kok	Raimo Vistbacka /ps
	Eero Lämsä /kesk	vjäs. Kari Myllyniemi /kesk.
	Tero Mölsä /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.